

Klinika adiktologie

1. lékařská fakulta a Všeobecná fakultní nemocnice

Univerzita Karlova v Praze

Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027

Snižování rizik a škod

PhDr. Josef Radimecký, Ph.D., MSc.

Národní konference RVKPP **Nelegální návykové látky 2021**

2. prosince 2021

Sekretariát Rady vlády
pro koordinaci
protidrogové politiky

KOORDINACE

Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027

Definice drogové politiky - NNL

- DP - soubor (koordinovaných) preventivních, vzdělávacích, léčebných, sociálních, regulačních, kontrolních aj. opatření realizovaných na strukturální (*makro*), komunitní (*mezzo*) a individuální (*mikro*) úrovni
- konečný cíl:
 - snížit užívání drog a/nebo
 - **škody**, jež mohou jednotlivcům a společnosti v důsledku užívání drog nastat.

(Stimson, 2003)

Hlavní oblasti strategie

NSZ 2019 – 2027 je postavena na uplatňování čtyř základních strategických oblastí moderní politiky v oblasti závislostí, které jsou vzájemně nezastupitelné a doplňují se:

Sekretariát Rady vlády
pro koordinaci
protidrogové politiky

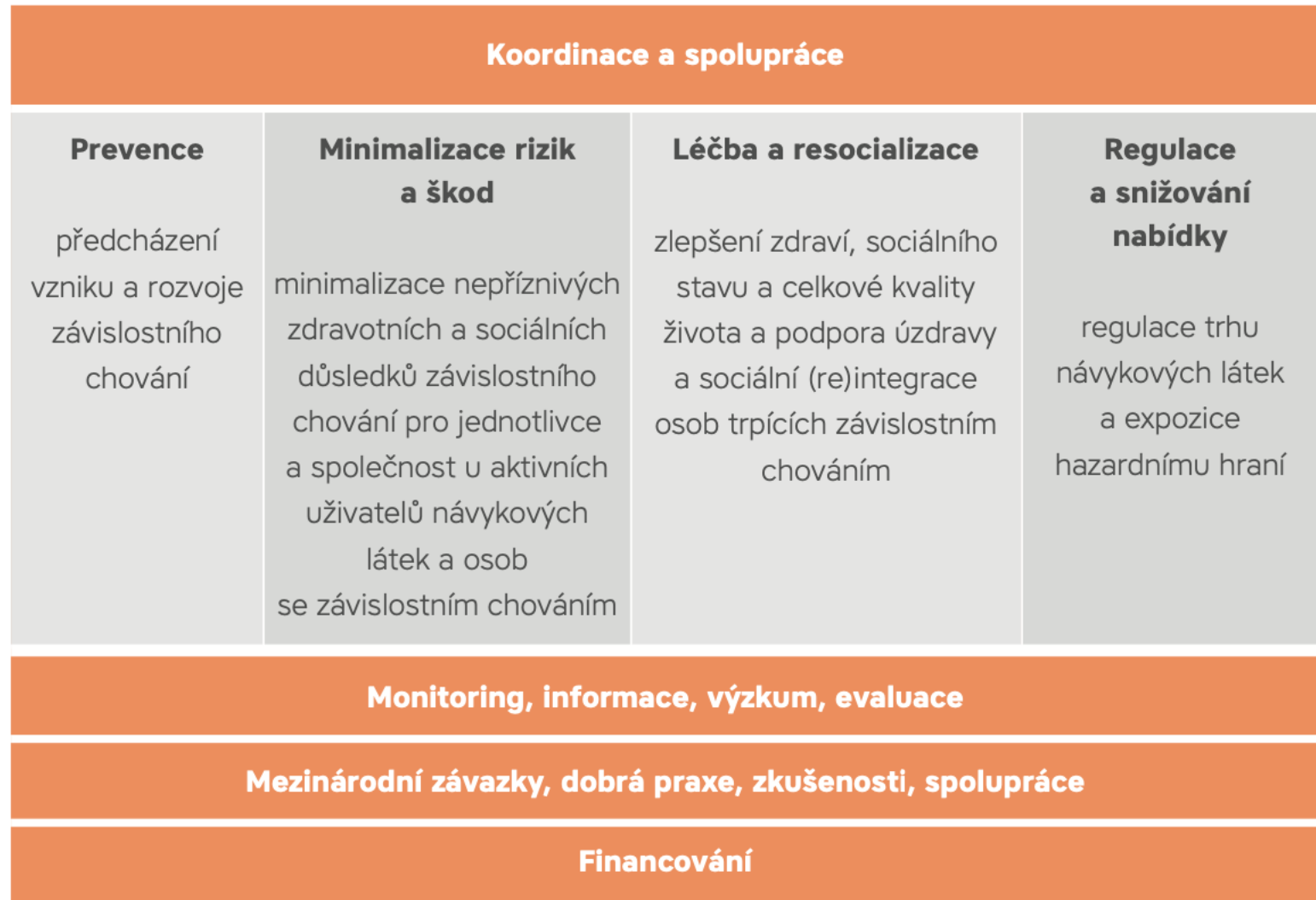
- prevence,
- **minimalizace rizik a škod,**
- léčba a resocializace,
- regulace trhu a snižování nabídky

Národní strategie
prevence a snižování
škod spojených se
závislostním chováním
2019–2027

Model politiky prevence závislostí

Obrázek 1: Struktura politiky v oblasti závislostí

4 strategické cíle NSZ 2019 - 2027

- snížit míru experimentálního a příležitostného užívání NL zejména mladými lidmi,
- snížit míru problémového a intenzivního užívání NL v populaci,
- **snížit rizika spojená s užíváním NL pro jedince a společnost,**
- snížit dostupnost NL zejména pro mladé lidi,

Cíle a priority NSZ 2019 - 2027

NSZ 2019 – 2027 se zaměří prioritně na následující oblasti, v jejichž rámci definuje obecné i specifické cíle, činnosti a aktivity, jež budou konkretizovány v akčních plánech:

- posílení prevence a zvýšení informovanosti,
- zajištění kvalitní a dostupné sítě adiktologických služeb,
- efektivní regulace trhů s návykovými látkami a závislostními produkty,

Kam zmizelo snižování rizik/škod?

HR kam se podíváš...

HR bere na vědomí, že řada lidských činností může vést ke škodám pro jedince i pro společnost, a proto se snaží jejich rizika minimalizovat. HR nám nikde nevadí tolik, jako ve vztahu k užívání NNL:

Činnost	Rizika	Opatření HR
Sport (kopaná, hokej, horolezectví, voda...)	Poranění až smrt	Chrániče, přilby, lana, plovací vesty....
Silniční doprava	Poranění až smrt (ročně x-krát více než pro UNNL)	Airbagy, bezpečnostní pásy, ABS, helmy...
Nechráněný sex	STD, nechtěné těhotenství	Kondomy,
Práce	Poranění až smrt	Ochranné pomůcky
Slunění u vody	Spálení, kožní nemoci	Krém s ochr. faktorem

Vztah mezi hlavními oblastmi NSZ

- Prevence, minimalizace rizik a škod, léčba a resocializace, regulace trhu a snižování nabídky jsou často prezentovány jako vzájemně si odporující (ale nejsou!)

Prevence	Snižování rizik a škod	Léčba a resocializace	Snižování nabídky
Spotřeba drog	Vzorce užívání NL	Spotřeba drog	Výroba a distribuce
Vzdělávání	Výměna a substituce	Poradenství, farmakoterapie	Vymáhání práva
Snížit užívání	Snížit rizika užívání	Snížit užívání	Snížit užívání
Snížit rizika a škody	Snížit rizika a škody	Snížit rizika a škody	Snížit rizika a škody

Co na závěr?

- **Snižování rizik a škod** spojených s užíváním NNL je legitimním, ale i jediným realistickým a dosažitelným cílem (na rozdíl od těch dalších v NSZ 2019-27).
- **Přístup HR** nepodporuje závislostní chování, stejně jako HR v jiných oblastech aktivit lidstva nepodporuje dopravní nehody, úrazy či úmrtí...
- V kontextu **integrované drogové politiky je prohibice** jako jediný přístup **překonaný koncept** (viz hraní, užívání internetu, PC, mobilů atd.).
- Má-li být česká politika prevence závislostí SMART – jejím hlavním cílem sdíleným všemi aktéry by mělo být **snižovat rizika a škody**.

Děkuji za pozornost

Kontakt:

PhDr. Josef Radimecký, Ph.D., MSc.
Klinika adiktologie
1. LF UK a VFN v Praze
E-mail: radimecky@wl1.cz
www.adiktologie.cz
Tel.: 724 240 778